

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Výbor pro kulturu a vzdělávání

PROZATÍMNÍ ZNĚNÍ
2005/0268(CNS)

28. 2. 2006

*

NÁVRH ZPRÁVY

o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy UNESCO o ochraně a podpoře
rozmanitosti kulturních projevů
(5099/1/06 – KOM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

Výbor pro kulturu a vzdělávání

Zpravodajka: Christa Prets

Vysvětlivky k označení legislativních postupů

- * Postup konzultace
většina odevzdaných hlasů
- **I Postup spolupráce (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- **II Postup spolupráce (druhé čtení)
většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje
většina hlasů poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu
společného postoje
- *** Postup souhlasu
většina hlasů poslanců Parlamentu s výjimkou případů uvedených
v člancích 105, 107, 161 a 300 Smlouvy o ES a článku 7 Smlouvy o
EU
- ***I Postup spolurozhodování (první čtení)
většina odevzdaných hlasů
- ***II Postup spolurozhodování (druhé čtení)
většina odevzdaných hlasů pro schválení společného postoje
většina hlasů poslanců Parlamentu pro zamítnutí nebo změnu
společného postoje
- ***III Postup spolurozhodování (třetí čtení)
většina odevzdaných hlasů pro schválení společného návrhu

(Druh postupu závisí na právním základu navrženém Komisí.)

Pozměňovací návrhy k legislativnímu textu

V pozměňovacích návrzích Parlamentu je pozměněný text zvýrazněn ***tučnou kurzívou***. Zvýraznění *normální kurzívou* označuje části legislativního textu, u nichž je navržena oprava, a má sloužit k usnadnění vypracování konečného znění (např. zjevné chyby nebo vynechání textu v některé jazykové verzi). Tyto navržené opravy podléhají dohodě příslušných oddělení.

OBSAH

	Strana
NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	5
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ	6

NÁVRH LEGISLATIVNÍHO USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

**o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů
(5099/1/06 – KOM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))**

(Postup konzultace)

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (KOM(2005)0678)¹,
  - s ohledem na Úmluvu UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů, která byla přijata na generální konferenci UNESCO v Paříži dne 20. října 2005,
  - s ohledem na čl. 300 odst. 2 první pododstavec a články 89, 133, 151, 181 a 181a Smlouvy o ES,
  - s ohledem na čl. 300 odst. 3 první pododstavec Smlouvy o ES, podle kterého Rada konzultovala návrh s Parlamentem (C6-0025/2006),
  - s ohledem na článek 51 a čl. 83 odst. 7 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání,
1. schvaluje uzavření Úmluvy UNESCO o ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů;
  2. pověřuje svého předsedu, aby předal postoj Parlamentu Radě, Komisi, vládám a parlamentům členských států a organizaci UNESCO.

---

¹ Úř. věst. C ... .

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Evropský parlament a úmluva UNESCO

Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 14. ledna 2004 „o ochraně a podpoře kulturní rozmanitosti: úloha evropských regionů a mezinárodních organizací, jako je UNESCO a Rada Evropy“ a ve svém usnesení ze dne 14. dubna 2005 „o přípravě úmluvy o ochraně rozmanitosti kulturního obsahu a uměleckého vyjádření“ dospěl k závěru, že je věcí zásadního významu uznat v rovině mezinárodního práva přijetím úmluvy UNESCO kulturní rozmanitost, a pevně obhajoval dvojitou povahu - kulturní a hospodářskou - kulturního zboží a služeb.

Evropský parlament uvítal rozhodnutí Rady, přijaté v pozdější etapě, udělit Evropské komisi zmocnění k jednání v UNESCO jménem Evropského společenství. Parlament také blahopřál Komisi a Radě k plnění uvedeného zmocnění, díky němuž získala Komise možnost vyjednávat o úmluvě za Evropskou komisi a 25 členských států a urychlit proces jednání v globálním měřítku.

Pokrokem v jednání a plodnou úlohou Komise v tomto směru se při několika příležitostech zabýval Výbor pro kulturu a vzdělávání, který rovněž vyzval k urychlené ratifikaci ze strany členských států EU.

Pokrok v přípravě úmluvy

Stávající úmluva je výsledkem dlouhého procesu zrání a náročného vyjednávání. Z pohledu Evropského společenství je cenné připomenout si nejvýznamnější kroky, které k dosažení tohoto bodu vedly:

1. Všeobecná deklaráce UNESCO o kulturní rozmanitosti ze dne 2. listopadu 2001.
2. Jednání nezávislých odborníků v době mezi prosincem 2003 a květnem 2004 s cílem vypracovat první předběžný návrh úmluvy.
3. Počínaje zářím 2004 se uskutečnila řada mezivládních jednání s cílem dokončit předběžný návrh úmluvy a zprávu.
4. Rada ministrů dne 16. listopadu 2004 přijala rozhodnutí, kterým zmocnila Komisi k vyjednávání jménem Společenství o těch částech znění návrhu UNESCO, které spadají do působnosti Společenství.
5. Generální konference UNESCO úmluvu přijala dne 20. října 2005 v Paříži.

Nový nástroj mezinárodního práva

Cílem úmluvy UNESCO je podpora a ochrana rozmanitosti kulturního obsahu a uměleckých projevů a zaměřuje se na usnadňování rozvoje a přijímání politik v oblasti kultury a příslušných opatření k ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů, a dále též na podporu širší mezinárodní kulturní výměny.

Úmluva zakládá na mezinárodní úrovni uznání mezinárodního práva států a vlád navrhovat a

provádět kulturní politiky umožňující rozvoj jejich vlastních oblastí kultury.

Úmluva uznává, že kulturní rozmanitost je posilována volným oběhem myšlenek, a opětovně stvrzuje význam svobody myšlení a rozmanitosti médií. Uznává právo států přijímat politiky v audiovizuální oblasti a podporovat svá audiovizuální odvětví. Opětovně potvrzuje významnou úlohu služby veřejnoprávního vysílání pro kulturní rozmanitost a pluralitu médií.

Zdůrazňuje vazby mezi kulturou, vývojem a dialogem a vytváří inovativní platformu pro mezinárodní spolupráci v širším kontextu trvale udržitelného rozvoje.

Uznáním svébytné povahy kulturního zboží a služeb jakožto zprostředkovatelů hodnot a identity úmluva uznává, že toto zboží a služby překračují svou komerční dimenzi, čímž se dostává legitimního oprávnění vnitrostátním i mezinárodním kulturním politikám.

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že úmluva, která není podřízena jiným smlouvám ani mezinárodním dohodám, tyto doplňuje, což od jednajících či smluvních stran vyžaduje, aby neopomíjely přihlížet k cílům kulturní rozmanitosti.

Úmluva bude také využívána jako mezinárodní fórum pro diskusi o výzvách, na které musí odpovídat jednak rozmanitost kulturních projevů, jednak citlivý sektor kulturních politik, které rozmanitost podporují, a stane se rovněž iniciativním nástrojem spolupráce se zeměmi, které si kladou za cíl pěstovat na svém území dlouhodobě hodnotná kulturní odvětví.

Ratifikační proces a vstup v platnost

Úmluva nabude platnosti po své ratifikaci 30 státy jakožto stranami.

Zpravodajka pokládá za nezbytné zdůraznit, že rychlá ratifikace velkým počtem stran umožní úmluvě nabýt účinnosti a zaujmout místo, jež jí náleží v soustavě mezinárodního práva, čímž bude dosaženo uznání cílů úmluvy i prostředků jejich naplňování.

Co nejrychlejší ratifikace úmluvy UNESCO ze strany Evropského společenství a jeho 25 členských států by nejen zajistila vstup úmluvy v platnost, nýbrž vyslala zároveň i významný politický signál o míře oddanosti Evropy kulturní rozmanitosti.

V této souvislosti zpravodajka blahopřeje Evropské komisi k tomu, že 21. prosince 2005 (dva měsíce po schválení úmluvy Generální konferencí UNESCO) přijala stávající návrh na rozhodnutí Rady, čímž otevřela cestu k ratifikaci v rámci Společenství.

Schválení úmluvy Evropským společenstvím je třeba pokládat za výzvu členským státům, aby urychlily svá vlastní vnitřní ratifikační řízení.

S ohledem na rozhodnutí Rady uskutečnit uzavření úmluvy UNESCO během zasedání výboru pro vzdělávání a kulturu dne 18. května 2006 zdůrazňuje zpravodajka význam podpory a prosazování urychlené ratifikace úmluvy v členských státech a v této souvislosti naléhavě vyzývá rakouské předsednictví EU a Komisi, aby aktivně podporovaly ratifikaci všemi členskými státy.

Zpravodajka rovněž pokládá za důležité, aby evropské orgány a členské státy aktivně podporovaly ratifikaci úmluvy třetími zeměmi, aby se tak za úmluvu postavila rozhodující většina smluvních stran a zakotvila ji jako významný mezinárodní nástroj.

Společná ratifikace Evropským společenstvím a členskými státy

Úmluvu musí společně ratifikovat Společenství a členské státy.

Článek 27 úmluvy stanoví možnost, aby se smluvní stranou stalo Evropské společenství a hrálo aktivní úlohu v orgánech úmluvy, konkrétně v konferenci stran zřízené podle článku 22 úmluvy.

Článek 26 úmluvy objasňuje, že je nezbytná ratifikace, přijetí, schválení nebo přistoupení členských států, jež se musí odehrát v souladu s jejich příslušnými ústavními postupy.

Evropská unie vystupovala v UNESCO jednotně

Při zdůraznění skutečnosti, že úmluvu vyjednávaly společně Komise jménem Společenství a předsednictví Rady jménem členských států, a že tak Evropské společenství poprvé vystupovalo v UNESCO jednohlasně, je nezbytné vnímat urychlenou ratifikaci v rámci EU jako logické pokračování intenzivního angažmá Společenství na průběhu jednání i jako konkrétní signál přání Evropské unie podporovat zásadu kulturní rozmanitosti na mezinárodní úrovni.

Dopad úmluvy na úrovni Evropské unie

Úmluva, která je první svého druhu v mezinárodních vztazích, poskytuje základnu pro světovou správu kulturních záležitostí a v některých ohledech bude také mít vliv na *acquis* Společenství. Zejména se dotkne záležitostí v souvislosti s obchodními politikami, volným pohybem osob a zboží a služeb v rámci Evropské unie, audiovizuální a mediální politiky (jmenovitě směrnice o Televizi bez hranic a programu Media) a rozvojových politik.

Zejména v souvislosti s jednotlivými mezinárodními dohodami vyzývá zpravodajka Evropské společenství, aby neliberalizovalo audiovizuální a kulturní služby, nýbrž se drželo konkrétního zmocnění, jež vydala Rada v roce 1999: „Unie bude dbát o to, aby během dalších jednání s WTO, tak jako v rámci Uruguayského kola, byla zaručena Společenství a členským státům EU možnost uchovávat a rozvíjet jejich kulturní a audiovizuální politiky v zájmu uchování jejich kulturní rozmanitosti“.

Provádění úmluvy

Evropský parlament bude velmi pozorně sledovat provádění úmluvy UNESCO Evropským společenstvím a členskými státy.

Zpravodajka důrazně upozorňuje, že je zásadní a nezbytné, aby vlády, signatářské státy a občanská společnost pečlivě sledovaly provádění úmluvy, a vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s Evropským parlamentem zavedla proces sledování provádění úmluvy.

Zpravodajka zvláště upozorňuje na významnou úlohu, kterou sehraává občanská společnost při ochraně a podpoře rozmanitosti kulturních projevů. Vyzývá k aktivní účasti občanské společnosti na úsilí o plnění cílů úmluvy.

Závěrem zpravodajka rovněž vyzývá Radu a Komisi, aby plně zapojily Evropský parlament a informovaly ho o veškerých krocích v budoucnosti učiněných v souvislosti s úmluvou UNESCO.